Celní deklarant/deklarantka (kód: 63-019-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Ekonomika a administrativa (kód: 63)
Týká se povolání: Celní deklarant
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Administrace celních formalit	3
Orientace v účetních dokladech a jejich evidenci	3
Orientace v celních a souvisejících daňových předpisech	4
Kontrola dodržování celních předpisů	4
Vystavování celních dokladů	4
Vyřizování reklamací k propuštění zboží do celních režimů	4
Komplexní zajišťování celního řízení včetně zajišťování formalit na celním úřadu	4
Zastupování před orgány celní a finanční správy v souvislosti s celním řízením	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 07.10.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Administrace celních formalit

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat celní formality při vstupu zboží na celní území EU	Ústní ověření
b) Popsat celní formality při výstupu zboží z celního území EU do třetích zemí	Ústní ověření
c) Popsat průvodní doklady u zboží vstupujícího na celní území EU a doklady vyžadované k propuštění zboží do celního režimu	Ústní ověření
d) Popsat povinné doklady k vývozu zboží z celního území EU	Ústní ověření
e) Popsat povinné doklady a náležitosti pro povolení zjednodušení při uplatňování celních předpisů a povolení zvláštních režimů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v účetních dokladech a jejich evidenci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v přípravě podkladů pro účtování poskytovaných služeb v rámci firmy zajišťující celní jednatelství, zejména určení potřebných podkladů, způsob jejich evidence, zakládání a vyhledávání	Ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Orientace v celních a souvisejících daňových předpisech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a vysvětlit základní pojmy užívané v celních a souvisejících daňových předpisech	Ústní ověření
b) Uvést základní komunitární a národní celní předpisy a určit základní celní předpisy dopadající na sazební zařazení zboží	Ústní ověření
c) Uvést základní informační zdroje a softwarové nástroje k vyhledávání relevantních informací k celním a souvisejícím daňovým předpisům	Ústní ověření
d) Upřesnit postavení celního zástupce v celním řízení a vymezit jeho odpovědnosti	Ústní ověření
e) Uvést všeobecná interpretační pravidla a související mezinárodní předpisy ve vztahu k sazebnímu zařazení zboží, uplatňování preferenčního zacházení a obchodně-politických opatření	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola dodržování celních předpisů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ověřit naplnění podmínek celního dohledu na základě předložených vzorových celních dokladů nutných ke vstupu zboží na celní území EU a k propuštění zboží do celních režimů	Praktické předvedení
b) Ověřit naplnění podmínek celního dohledu na základě předložených vzorových celních dokladů nutných k výstupu zboží z celního území EU	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Vystavování celních dokladů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit celní prohlášení užívané v souladu s mezinárodními smlouvami (Karnet TIR, Karnet ATA a CIM)	Praktické předvedení
b) Připravit návrh žádosti o povolení zjednodušení při uplatňování celních předpisů a povolení zvláštních režimů	Praktické předvedení
c) Zkontrolovat správnost vyhotovených důkazů původu a odstranit nedostatky	Praktické předvedení
d) Ověřit správnost a úplnost průvodních dokladů k zásilce zboží podléhající celnímu dohledu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyřizování reklamací k propuštění zboží do celních režimů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit charakter a analyzovat příčiny reklamace poskytnutých celních služeb, a to buď vady ve vztahu „klient – celní zástupce“, nebo vady po propuštění zboží v procesu realizovaného celního řízení z pohledu celního zástupce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout způsob vyřízení uznané reklamace poskytnutých celních služeb z pohledu celního zástupce	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Komplexní zajišťování celního řízení včetně zajišťování formalit na celním úřadu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit vhodnou kombinaci celních režimů pro zajištění dovozu či vývozu zboží z celního území EU	Praktické předvedení
b) V případech, kdy je to možné, navrhnout více alternativních řešení s objasněním vzájemných rozdílů v praktické realizaci dotčené operace	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vymezit povinné doklady pro zajištění určené operace využité v rámci kritéria a)	Praktické předvedení
d) Provést sazební zařazení zboží na základě konkrétního modelového zadání, a to včetně uplatnění případných souvisejících opatření (význam systému TARIC)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zastupování před orgány celní a finanční správy v souvislosti s celním řízením

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit práva a povinnosti celního zástupce v celním řízení	Ústní ověření
b) Vysvětlit způsoby jednání celního zástupce v celním řízení – přímé či nepřímé zastoupení	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována v rozsahu stanoveném v (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/celni-deklarant#zdravotni-zpusobilost) a prokazuje se lékařským potvrzením.

Pokyny pro kritéria ověřovaná formou praktické předvedení a ústní ověření
Uchazeč nejprve předvede praktickou část kritéria a následně ji vysvětlí/odůvodní svůj postup.

Pokyny pro kritéria ověřovaná formou modelové situace
Autorizovaná osoba si připraví min. 5 modelových situací pro každé hodnocené kritérium, kde se má použít modelová situace, a to u následujících kompetenci a kritérií:

- Kontrola dodržování celních předpisů – pro obě kritéria
- Vystavování celních dokladů – pro všechna kritéria
- Vyřizování reklamací k celní deklaraci zásilek – pro obě kritéria, přičemž pro druhé kritérium se použije stejná modelová situace jako pro první kritérium
- Komplexní zajišťování celního řízení včetně zajišťování odbavení na celnici – pro kritérium a)

Metodické pokyny pro autorizovanou osobu k verzím dokumentů:
Autorizovaná osoba si připraví min. 3 verze dokumentů pro každou hodnocenou kompetenci, kde se k jejímu ověření používají vzorové doklady, tj. u následujících kompetencí:

- Administrace celních formalit
- Kontrola dodržování celních předpisů
- Vystavování celních dokladů
- Vyřizování reklamací k propuštění zboží do celních režimů
- Komplexní zajišťování celního řízení včetně zajišťování formalit na celním úřadu

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jeden z následujících požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti celnictví, a to v postavení celníka nebo zaměstnance zajišťujícího plnění úkolů v oblasti celního jednatelství.
b) Vyšší odborné vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti celnictví, a to v postavení celníka nebo zaměstnance zajišťujícího plnění úkolů v oblasti celního jednatelství.
c) Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti celnictví, a to v postavení celníka nebo zaměstnance zajišťujícího plnění úkolů v oblasti celního jednatelství.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Autorizovaná osoba má k dispozici společný celní sazebník a vzorky zboží k provedení sazebního zařazení v rámci připravených modelových situací.

Autorizovaná osoba má pro realizaci zkoušky k dispozici následující celní doklady a formuláře:
- tiskopis písemného celního prohlášení (JSD)
- tiskopis tranzitního dokladu
- tiskopis vývozního doprovodného dokladu
- formulář EUR 1, FORM A, vzorové prohlášení na faktuře (preferenční původ zboží)
- karnet TIR, osvědčení o celní bezpečnosti nákladového prostoru TIR a karnet ATA
- vzorové povolení režimu s hospodářským účinkem, povolení zvláštního (konečného) použití
- vzorový dodatečný platební výměr k dodatečně zaúčtovanému clu
- vzorové plné moci k přímému a nepřímému zastoupení v celním řízení

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby dále disponuje zkušební místností vybavenou psacími potřebami a PC s přístupem k na internet a k zákonným předpisům upravujícím celní řízení.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut), zkoušku není možné rozdělit do více dní.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro management a administrativu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Celní úřad pro Moravskoslezský kraj
Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj